

Jeg er ligeledes enig med det ærede Udvalg i, at der slet ikke er noget betænkeligt i, at Staten opfylder det Krav, som opstilles i Ændringsforslag Nr. 7 om en mindre Rente. Det forekommer mig en rimelig Fordring, der ikke er mere end overkommelig. Jeg er dog ikke sikker paa, at den ærede Ordfører kalkulerede rigtig, naar han mente, at den fremtidige aarlige Udgift for Statskassen vilde blive 100,000 Kr.; men er det rigtigt — jeg vil ikke sige noget derimod — er der ikke noget urimeligt i, at Statskassen anvender gennemsnitlig 10 Kr. aarlig for hver af de Jordlodder, der skabes ifølge denne Lov. Det er ikke et Offer af den Beskaffenhed, at det behøver at medføre væsentlige Betæneligheder for dem, som føle sig kaldede til at varetage Statskassens Interesser. Jeg er ganske enig i de Betragtninger, hvormed den ærede Ordfører endte sit Foredrag, idet han udtalte sig varmt for Forslaget, fordi han mente, at der derved vilde skabes en bedre Samfundsfølelse og en større Tillid i Forholdet mellem de forskellige Samfundsklasser. Jeg er enig i det ønskelige i, at man medvirker til at fremkalde en saadan Samfunds- og Samfundsfølelse, og det tror jeg, at dette Forslag vil gøre. Jeg vil ikke sige mere, thi det er jo klart nok, at dette Forslag ikke vil kunne afhjælpe Trangen, hvis en saadan er til Stede i Landarbejderklassen. Forslaget er jo kun et Skridt paa Vejen, der maa fortsættes gennem en meget lang Aarrække, inden man med Føje kan sige, at man virkelig har afhjulpet et Savn i Landarbejderklassen. Det er jo indlysende, at med de Beløb, som der her stilles til Regeringens Raadighed, kan der, henset til Landarbejderstandens Talrig- heds, kun skaffes et forholdsvis ringe Antal Huslodder til Stede. Man bør derfor blive ved i en Aarrække, før man kan sige at have udrettet noget nævneværdigt. Jeg erkender dog, at det Princip, der ligger til Grund for Forslaget, er af den Beskaffenhed, at det kan virke med til Opnaaelsen af det Øjemed, som den ærede Ordfører udtalte sig saa varmt for, og som jeg giver min fulde Tilslutning. Jeg vil ikke paa nogen Maade lægge Sten i Vejen for Forslagets Fremme; jeg ønsker tværtimod at faa en fornuftig og brugelig Lov frem, der ikke lægger altfor store Byrder eller alt for stor Risiko over paa Statskassen. Det er paa dette Punkt, jeg har nogen Tvivl, og naar man ser hen til de foregaaende Forhandlinger om denne Sag, er det vel ogsaa væsentligst paa dette

Punkt, at der vil blive rejst Indsigelse fra de andre Lovgivningsfaktorer. Jeg antager ogsaa, at det ærede Udvalg er forbedret paa desangaaende paa en eller anden Maade at vise Eftergivenhed, hvis man vil — og det er jeg overbevist om — lægge sine Kræfter ind paa at skaffe en Lov ud af dette Forslag. Jeg har kun maattet reservere min Stilling til dette enkelte Punkt, nemlig hvad der kræves, at den paagældende skal eje. Der bør efter min Mening Fordringen ikke være alt for minimal. Man maa lægge Vægt paa, at man hjælper Folk, der tidligere have vist, at de ville søge af al deres Evne at hjælpe sig selv. Først da kan det nytte, at Statskassen med de smaa Midler, her er Tale om, træder til for at yde sin Hjælp til at skaffe bedre Forhold.

Landbrugsministeren (A. Hage): Naar man tager Listen over Ændringsforslagene i sin Haand i Dag, lægger man jo straks Mærke til, at Ændringsforslagenes Tal er ret betydelig indskrænket, men desværre vil denne Formindskelse af Ændringsforslagenes Antal ikke sige, at Vanskelighederne ogsaa ere formindskede. Jeg skal først tillade mig at sige et Par Ord om de ny Ændringsforslag og skal da begynde med Ændringsforslagene Nr. 9 og 10, som gaa ud paa, at Bestemmelsen i § 17 om, at der „paa Ejendommen skal vedligeholdes et almindeligt Husmandsbrug og til enhver Tid holdes den hertil fornødne Besætning og Inventarium samt de nødvendige Bygninger i ordentlig Stand“ udgaaer, og at ligeledes — hvad der følger heraf — Ordene „denne Forpligtelse overholdes“ udgaa. Jeg skal hertil sige, at disse Ændringsforslag ganske vist ikke ere af indgribende Betydning, men jeg vilde have sat Pris paa, at de ikke vare fremkomne. Det forekommer mig, at der er nogen Fare ved at give ganske slappe Tøjler med Hensyn til den Form, under hvilken en saadan Ejendom skal vedblive at eksistere. Det kan jo ikke være Meningen, at en Husmand, der har opnaaet de Begunstigelser, der følge af Loven, skal kunne udnytte sin Ejendom paa en helt anden Maade, end man er gaaet ud fra, da Loven blev given. Stryger man disse to Bestemmelser, vil deraf følge, at vedkommende kan omdanne sin Ejendom til en Fabrik f. Eks. Der er intet til Hinder for, at han kan omdanne den til et Villakvarter, hvis den ligger i Nærheden af en By. Jeg tror, der her ligger en Fare, som jeg vilde sætte Pris paa, at der blev taget i alt Fald visse